

יומא כה

רב ששת	רב נחמן	במה מפיסין?
בבגדי קדש	בבגדי חול	
דאי אמרת בבגדי חול - אגב חביבותיה מיקרו ועבדי	דאי אמרת בבגדי קדש - איכא בעלי זרועות דחמסי ועבדי.	הטעם
דתניא: לשכת הגזית כמין בסילקי גדולה היתה, פייס במזרחה, וזקן יושב במערבה. והכהנים מוקפין ועומדין כמין כוכליאר והממונה בא ונוטל מצנפת מראשו של אחד מהן, ויודעין שממנו פייס מתחיל. ואי סלקא דעתך בבגדי חול - מצנפת בבגדי חול מי איכא?	דתנן: מסרון לחזנין, והיו מפשיטין אותן את בגדיהן ולא היו מניחין עליהן אלא מכנסים בלבד. מאי לאו - באותן שזכו לפייס!	מנא אמינא לה?
אין, כדתני רב יהודה, ואיתימא רב שמואל בר יהודה: כהן שעשתה לו אמו כתונת - עובד בה עבודת יחיד.	אמר רב הונא בר יהודה אמר רב ששת: לא, באותן שלא זכו לפייס. הכי נמי מסתברא, דאי סלקא דעתך באותן שזכו לפייס - לא היו מניחין עליהן אלא מכנסים בלבד? והתניא: מניין שלא יהא דבר קודם למכנסים - תלמוד לומר ואכנסו כז' יהיו צ' פסוק.	קושי על ההוכחה
	הא לא קשיא; הכי קתני: עד שעודן עליהן בגדי חול מלבישין אותן מכנסי קדש, והיו מפשיטין אותן בגדי חול, ולא היו מניחין אלא מכנסים בלבד.	תירוץ

דיוקים מברייתא שרב ששת הביא: אמר אביי: שמע מינה לשכת הגזית חציה בקדש, וחציה בחול. ושמע מינה: שני פתחים היו לה, אחד פתוח בקדש ואחד פתוח בחול,

- דאי סלקא דעתך כולה בקדש - **זקן יושב במערבה?** והאמר מר אין ישיבה בעזרה אלא למלכי בית דוד בלבד!
- ואי סלקא דעתך כולה בחול - **פייס במזרחה?** והא בעינן **כמית אלהים נהאף כרע**, וליכא אלא שמע מינה: חציה בקדש וחציה בחול.
- ואי סלקא דעתך פתח אחד יש לה ופתוח לקדש - **זקן יושב במערבה?** והתנן: **הלשכות הבנויות בחול ופתוחות לקדש - תוכן קודש!**
- ואי סלקא דעתך פתוח לחול, פייס במזרחה? והתנן: **בנויות בקדש ופתוחות לחול - תוכן חול!** אלא לאו שמע מינה: שני פתחים היו לה, אחד פתוח בקדש ואחד פתוח לחול.

משנה. הפייס השני:

1. מי שוחט
2. מי זורק
3. מי מדשן מזבח הפנימי
4. ומי מדשן את המנורה
5. ומי מעלה אברים לכבש. הראש והרגל
6. ושתי הידים
7. והעוקץ והרגל
8. והחזה והגרה
9. ושתי הדפנות
10. והקרבים
11. והסולת
12. והחביתין
13. והיין

שלשה עשר כהנים זכו בו.

אמר בן עזאי לפני רבי עקיבא משום רבי יהושע: דרך הלוכו היה קרב.

שאלה: איבעיא להו: כשהן מפייסין, לעבודה אחת מפייסין, או דילמא לכל עבודה ועבודה הן מפייסין?

תשובה – ניסיון ראשון – לעבודה אחת: תא שמע: **ארבע פייסות היו שם.** ואי סלקא דעתך לכל עבודה הן מפייסין - טובא הוו!

דחייה: אמר רב נחמן בר יצחק, הכי קאמר: ארבע פעמים נכנסין להפיס, ולכל חדא וחדא היו בה טובא פייסות.

תשובה – ניסיון שני – לעבודה אחת: תא שמע, **רבי יהודה אומר: לא היה פייס למחתה, אלא כהן שזכה בקטרת אומר לזה שעמו זכה עמי במחתה!**

דחייה: שאני מחתה וקטרת דחדא עבודה היא.

גירסה אחרת של התשובה – לכל עבודה ועבודה: איכא דאמרי: דוקא מחתה וקטרת דחדא עבודה היא, אבל שאר עבודות - בעי פייס.

דחייה: מחתה אצטריכא ליה, סלקא דעתך דאמינא: הואיל ולא שכיחא, ומעתרא - נתקין לה פייס בפני עצמה, קא משמע לן.

תשובה – ניסיון שלישי – לעבודה אחת: תא שמע, דתני רבי חיאי: **לא לכל עבודה ועבודה מפייסין, אלא כהן שזכה בתמיד שנים עשר אחיו הכהנים נמשכין עמו.** שמע מינה.

פייס השני וכו'.

שאלה: איבעיא להו: מי מקבל?

• שוחט מקבל, דאי אמרת זורק מקבל - אגב חביבותיה לא מקבל ליה לכוליה דם, או דילמא:

• זורק מקבל, דאי אמרת שוחט מקבל - זימנין דשחית זר.

תשובה: תא שמע: **בן קטין עשה שנים עשר דד לכיור כדי שיהיו שנים עשר אחיו הכהנים העסוקין בתמיד מקדשין ידיהן ורגליהן בבת אחת.** ואי סלקא דעתך שוחט מקבל, תליסר הוי! אלא לאו שמע מינה: זורק מקבל, שמע מינה.

חיזוק לתשובה: אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי: אף אנן נמי תנינא: **שחט השוחט, וקבל המקבל, ובא לו לזרוק.** שמע מינה.

אמר בן עזאי לפני רבי עקיבא וכו'.

תנא קמא	בן עזאי בשם ר' יהושע	רבי יוסי	רבי עקיבא	רבי יוסי הגלילי
דרך עילויו (לרבא)	דרך הלוכו	דרך הפשטו	דרך ניתוחו	דרך עילויו
הראש והרגל				
ושתי הידים	החזה והגרה	העוקץ והרגל	ושתי ידים	החזה והגרה
והעוקץ והרגל	ושתי ידים	ושתי דפנות	החזה והגרה	ושתי הדפנות
והחזה והגרה	ושתי דפנות	ושתי הידים	ושתי דפנות	והעוקץ והרגל
ושתי הדפנות	העוקץ והרגל	החזה, והגרה	והעוקץ, והרגל	ושתי הידים

קושי על ר' יוסי הגלילי: והכתיב **כֹּל נִתַּח טוֹב יֶרֶק וְכֹתֵץ!** (רגליים קודמים לדפנות)

תירוץ: ההיא בכחושה.

הסבר דעת תנא קמא: אמר רבא: בין תנא דידן ובין רבי יוסי - בתר עילויו דבשרא אזלינן, מר אזיל בתר איברא דבישרא, ומר אזיל בתר שמנא דבישרא.

שאלה: מאי טעמא סלקא רגל בהדי רישא?

תשובה: משום דרישא נפישי ביה עצמות, קרבא רגל בהדיה.

שאלה: דכולי עלמא מיהת ראש קרב ברישא, מנא לן?

תשובה: דתניא: **מניין לראש ופדר שקודמין לכל האברים - תלמוד לומר את ידך את**

פדרו וצדך.

מאתר הדרן והרבנית מישל כהן פרבר

• hadran.org.il •